

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 16Pc/36/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617206868
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gabriela Chudovská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2018:5617206868.2

Rozhodnutie

16Pc/36/2017-57
5617206868
ECLI:SK:OSTN:2018:5617206868.2

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v konaní pred sudkyňou Mgr. Gabrielou Chudovskou v právnej veci navrhovateľa: Rudolf D., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom I. XXX, proti odporcom: 1/ S. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom: L. E. XXXX/X, J., 2/ mal. A. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom L. E. XXXX/X, J., 3/ mal. W. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom L. E. XXXX/X, J., 4/ mal. O. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom L. E. XXXX/X, J., maloleté deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a** .
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Návrhom doručeným súdu dňa 17.10.2017 sa navrhovateľ ako otec domáhal zapretia otcovstva k mal deťom A. D., W. D. a O. D.. Svoj návrh odôvodnil tým, že, že s odporkyňou 1/ uzavrel manželstvo dňa XX.XX.XXXX v J. a z manželstva pochádzajú uvedené deti, ako aj plnoletá dcéra A.. Od 29.01.1997 sa zamestnal ako vodič a z tejto profesie vyplývalo, že sa doma nezdržoval a bol na pracovných cestách. Po narodení druhého dieťaťa (dcéry A.) z podnetov okolia a známych nadobudol pochybnosti o svojom otcovstve. Po narodení dcéry O. sa mala matka dieťaťa vyjadriť tak, že toto dieťa nie je jeho, a to pred svedkami. V podaní doručenom súdu dňa 03.01.2018 navrhovateľ na výzvu súdu uviedol, že na svojom návrhu trvá, jeho manželka mu úmyselne tajila niektoré skutočnosti, pre ktoré nebolo možné podať návrh na zapretie otcovstva v zákonnej lehote.

2. Odporkyňa 1/ ako matka maloletých detí sa k návrhu vyjadrila dňa 12.03.2018 tak, že s návrhom nesúhlasí, aj keď býval navrhovateľ často preč, všetky deti sú navrhovateľove. Počas manželstva nemala iného muža, na deti otec prispieval výživné nepravidelne a od júla 2017 už výživné neplatí.

3. Kolízny opatrovník dňa 09.03.2018 doručil súdu záznam z pohovoru s matkou detí, z ktorého vyplýva, že odporkyňa 1/ ako matka detí uviedla, že dôvod podania návrhu zo strany navrhovateľa je ten, že sa otec snaží vyhnúť plneniu výživného. Uviedol totiž, že sa chce zriecť otcovstva k mal. O. a pracuje na tom. Matka detí si je istá, že otcom detí je navrhovateľ, pričom súhlasí s prípadnými testami otcovstva. S deťmi sa otec nestretáva, neprejavuje o ne záujem a dlhodobo neplatí výživné.

4. Navrhovateľ v podaní doručenom súdu dňa 24.05.2018 uviedol, že mal pochybnosti pri narodení dcéry A., že nie je jeho a o dcére O. sa sama matka mala vyjadriť tak, že nie je jeho dcérou. Dcéra O. má 9,5 roka a ešte s ním vôbec nebola na Liptove. Matka detí je nezodpovedná, deťom sa nevenuje, ani najstaršej dcére Martine nedokázala pomôcť a dohliadnuť na to, aby skončila strednú školu s maturitou. S deťmi sa nestretáva, ale nemá žiaden telefonický kontakt na deti, aby sa s nimi mohol porozprávať alebo si dohodnúť stretnutie. Jediný kontakt má na najstaršiu dcéru A., ale tá s ním nekomunikuje. Matke detí ide iba o peniaze, na každom súdnom pojednávaní si vymýšľa nepravdy.

5. Na pojednávaní konanom dňa 26.07.2018 navrhovateľ na návrhu zotrval v celom rozsahu. Uviedol, že chodieval počas trvania manželstva ako vodič do zahraničia, často nebýval doma. Informácie nemal úplné. Aj keď prišiel domov, manželka vtedy odbiehala večer von, doma sa často nezdržiavala, aj z toho nadobudol pochybnosť o otcovstve. Ďalej uviedol, že čo sa konkrétne týka dcéry A. narodenej v roku XXXX, tak pochybnosti o tom, že by mohol byť jej otcom, navrhovateľ nadobudol už po jej narodení. Hovorili mu známi, že táto dcéra zrejme nie je jeho, ale navrhovateľ to nebral vážne, ani to neskúmal, lebo v tom čase neprikladal tomu význam a aj preto podal návrh až s odstupom času. Čo sa týka syna W. narodeného v roku XXXX, tak tam podľa vyjadrenia navrhovateľa zo strany známych nebolo žiadnych pochybností, nehovorilo sa, žeby nemal byť jeho otcom. Navrhovateľ preto uviedol, že hoci nemal žiadne pochybnosti o tom, že W. je jeho synom, chce si dať urobiť testy otcovstva aj k nemu, pre istotu. Čo sa týka dcéry O. narodenej v roku XXXX, navrhovateľ sa na pojednávaní vyjadril tak, že hneď po jej narodení sa sama odporkyňa 1/ vyjadrila tak, že toto nie je jeho dcéra, a to pri svedkoch, ktorými boli kmotrovci, sestra a nebohý otec navrhovateľa. Aj tesne pred rozvodom už mal pochybnosti o tom, že O. nie je jeho dcéra. A. uviedol, že vie, že testy B. nie sú lacná záležitosť, ale chce ich dať spraviť a uviedol, že nemal dostatok informácií aj preto, že sa presťahoval do P. A. a odporkyňa 1/ s deťmi ostala bývať v J.. F. 1/ na pojednávaní uviedla, že trvá na tom, že všetky deti sú deťmi navrhovateľa, tým si je istá. E. ani počas manželstva nemala iných mužov, nevyhľadávala mužskú spoločnosť a nie je pravda, že by niekedy povedala, že O. nie je navrhovateľova dcéra. S testami otcovstva, ktoré žiadal navrhovateľ, súhlasila. D. opatrovník maloletých detí sa na pojednávaní vyjadril tak, že vzhľadom na to, ako sa vyjadril navrhovateľ o čase, kedy sa dozvedel o skutočnostiach, pre ktoré by nemal byť otcom detí, podľa jeho názoru podmienka na zapretie otcovstva nie je splnená. Z. ponechal na zvážení súdu, či návrh otca zamietne, alebo či prípadne v konaní budú vykonané testy otcovstva pre účely prípadného konania o prípustnosti zapretia otcovstva na návrh dieťaťa.

6. S. na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

7. S. mal v konaní zistené, že navrhovateľ a odporkyňa 1/ uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX v J.. V tomto manželstve sa odporkyni 1/ a navrhovateľovi narodili X deti, a to dcéra A. nar. XX.XX.XXXX, dcéra A. nar. XX.XX.XXXX, syn W. nar. XX.XX.XXXX a dcéra O. nar. XX.XX.XXXX.

8. A. navrhovateľa a odporkyne 1/ bolo rozvedené rozsudkom F. súdu J. č.k. XXC/XX/XXXX-XX zo dňa 13.12.2010 v spojení s rozsudkom D. súdu v J. č.k. XCo/XX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX. Rozsudok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 28.06.2011. Uvedeným rozsudkom boli deti na čas po rozvode zverené do starostlivosti matky (odporkyne 1/) a otec (navrhovateľ) sa zaviazal prispievať na výživu detí sumami v rozsudku uvedenými. V rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sa konštatuje, že v odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľ uviedol, že má pochybnosť o svojom otcovstve k dcére O., z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že už v čase podania odvolania navrhovateľ mal pochybnosti o tom, či O. je jeho dcérou, pričom spochybňovanie otcovstva k mal. O. bolo vyhodnotené ako skutočnosť, ktorá viedla k narušeniu vzťahov a fakt, ktorý prispel k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

9. Záonné ustanovenia:

Podľa § 85 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (Zákon o rodine - ďalej len "ZR"): Ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

Podľa § 86 ods. 1 ZR: Manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

Podľa § 87 ods. 1 ZR: Ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

Podľa § 88 ods. 1 ZR: Manžel má právo zaprieť otcovstvo voči dieťaťu a matke, ak sú obidvaja nažive, a ak nežije jeden z nich, voči druhému. Ak nežije ani dieťa, ani matka, toto právo manžel nemá.

10. V prvom rade sa súd vysporiadal s tým, ktorý právny predpis treba použiť na prejednávajúcu vec, keďže deti Mária a Andrej sa narodili ešte pred účinnosťou zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., za účinnosti predchádzajúceho zákona č. 94/1963 Zb. o rodine. Problém konkurencie dvoch uvedených právnych predpisov vyriešil Ústavný súd SR v náleze č.k. PL. ÚS. 1/2010 zo dňa 20. apríla 2011, kde bolo ustálené, že pokiaľ je žaloba o zapretie otcovstva manželom matky podaná za účinnosti zákona č. 36/2005 Z.z., treba ju posudzovať podľa nového zákona, teda podľa zákona č. 36/2005 Z.z., hoci sa dieťa narodilo ešte za účinnosti predchádzajúceho zákona o rodine (rovnaný záver vyslovený aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/459/2013 z 28.01.2016). Súd preto vec posudzoval podľa zákona č. 36/2005 Z.z.. Dospel pritom k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

11. Zapieracia lehota, počas ktorej navrhovateľ mohol podať návrh na zapretie otcovstva na súde, predstavuje tri roky odo dňa, keď sa manžel dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke. Moment začatia plynutia uvedenej lehoty zohľadňuje okamih, v ktorom sa manžel matky (otec dieťaťa v zmysle prvej zákonnej domnienky) dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich jeho otcovstvo. Táto lehota teda plynie až odo okamihu, kedy sa navrhovateľ subjektívne dozvedel o takých okolnostiach, ktoré by dôvodne mohli spochybniť, že je otcom dieťaťa. Pokiaľ táto lehota nebola dodržaná, súd návrhu nemôže vyhovieť. Súd skúmal splnenie podmienok na zapretie otcovstva u každého dieťaťa osobitne. Navrhovateľ sám uviedol (v návrhu aj na pojednávaní), že o tom, že by nemal byť otcom mal. Márie, sa dozvedel už po jej narodení v roku 2002. Mal sa o tom dozvedieť od známych, pričom sám uviedol, že v tom čase uvedeným skutočnostiam neprikladal význam, a preto podal návrh na súd až v roku 2017. Už len zo samotnej výpovede navrhovateľa teda jednoznačne vyplýva, že pokiaľ sa dozvedel o dôvodoch, pre ktoré by nemal byť otcom mal. Márie, už po jej narodení (teda v roku 2002), a pokiaľ návrh na zapretie otcovstva podal na súde až v roku 2017, nebola dodržaná lehota v trvaní 3 rokov plynúca, odkedy sa dozvedel o skutočnostiach jeho otcovstvo k mal. Márii spochybňujúcich. Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že matka detí spôsobila, že nemohol návrh podať v zákonnej lehote tým, že mu tajila určité skutočnosti, tento argument nemá opodstatnenie. Lehota sa totiž začína počítať až od okamihu, kedy sa manžel matky ako otec naozaj subjektívne dozvie o podstatných skutočnostiach spochybňujúcich jeho otcovstvo. Teda pokiaľ by sa aj navrhovateľ dozvedel o týchto skutočnostiach kedykoľvek, a to aj neskôr po narodení dieťaťa, napríklad aj preto, že mu matka detí čokoľvek zatajila, lehota by mu plynula až od tohto "neskoršieho" okamihu, kedy o týchto skutočnostiach získal vedomosť. V danom prípade teda na podanie návrhu na zapretie otcovstva voči mal. A. navrhovateľ zmeškal lehotu, a preto návrh v časti o zapretie otcovstva k nej súd bol nútený zamietnuť.

12. K rovnakému zisteniu súd dospel aj v časti o zapretie otcovstva k mal. O. narodenej v roku XXXX. Navrhovateľ vo svojich písomných podaniach aj vo svojom vyjadrení na pojednávaní uviedol, že už po jej narodení sa jej matka vyjadrila tak, že O. nie je jeho dcéra, a teda túto vedomosť mal navrhovateľ už v roku XXXX. Z odôvodnenia právoplatného rozsudku o rozvoze manželstva pritom nepochybne vyplýva, že určite najneskôr v roku 2011 musel mať navrhovateľ pochybnosť o svojom otcovstve k dcére O., keďže v odvolaní proti rozsudku o rozvoze podanom v roku 2011 uviedol, že má značnú pochybnosť o otcovstve k nej. Či už by teda súd počítal zapieraciu lehotu od roku 2008, alebo od roku 2011, pokiaľ bol

návrh na zapretie otcovstva podaný až v roku 2017, aj návrh na zapretie otcovstva voči k O. bol podaný po uplynutí zákonnej lehoty, a súdu neostávalo nič iné, ako len návrh i v tejto časti zamietnuť.

13. Navrhovateľ podal návrh na zapretie otcovstva k synovi W. narodenému v roku XXXX, pričom sám výslovne na pojednávaní uviedol, že nemal pochybnosti o tom, že je jeho otcom a i napriek tomu podal návrh na zapretie otcovstva aj voči nemu, a to len tak "pre istotu". Q., že neboli pochybnosti o jeho otcovstve ani zo strany okolia, ani on nemal pochybnosti, ale i tak podal návrh už voči všetkým maloletým deťom. Vo vzťahu k synovi teda súd konštatuje, že nebola naplnená základná podmienka pre podanie návrhu na zapretie otcovstva, a síce existencia pochybností otca o svojom otcovstve k dieťaťu. V prvom rade musí mať otec pochybnosti o svojom otcovstve, aby bola naplnená podmienka na podanie návrhu na zapretie otcovstva a v konečnom dôsledku aj preto, aby súd mohol posúdiť, kedy začala otcovi plynúť lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva, keďže táto je naviazaná na okamih, kedy otec nadobudol pochybnosť o otcovstve k dieťaťu a bez nadobudnutia pochybnosti o otcovstve logicky nemohla začať otcovi plynúť ani zapieracia lehota. Keďže sa navrhovateľ na pojednávaní vyjadril tak, že on nemal pochybnosť o svojom otcovstve k mal. W., ale i tak si podal návrh už aj voči nemu, potom pre vyhoviecie návrhu na zapretie otcovstva k mal. Andrejovi chýba základný predpoklad, a síce existencia pochybnosti otca o svojom otcovstve. To, že by mal navrhovateľ pochybnosti o svojom otcovstve k synovi W., navrhovateľ neuviedol ani v jednom zo svojich písomných vyjadrení, uvedené nevyplýva ani z pripojených rozsudkov okresného a krajského súdu o rozvode manželstva. S poukazom na uvedené súd preto návrh zamietol aj v časti o zapretie otcovstva k mal. W..

14. Keďže neboli splnené vyššie uvedené základné podmienky preto, aby súd vôbec mohol pristúpiť k meritórnemu posúdeniu návrhu na zapretie otcovstva, a teda k samotnému preukazovaniu skutočností vylučujúcich otcovstvo navrhovateľa, súd nevykonal ani navrhovateľom navrhované dokazovanie nariadením znaleckého dokazovania znalcom z odboru genetika za účelom vyvrátenia svojho otcovstva k deťom.

15. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Vzhľadom na to, že v konaniach, na ktoré sa aplikuje Civilný mimosporový poriadok, v zásade žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a vzhľadom na to, že neboli splnené podmienky pre aplikáciu § 53 CMP keďže súd v konaní nevzhladol také okolnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania bolo spravodlivé, súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.